

Тигъэзетеджэ лъапIэхэр!

Мэфипшымы кыкIоцI гъэзет кIэтхакIэр процент 40-кIэ нахь макIэ тшынуу фитыныгъэ кытатыгъ. Мы мазэм и 12-м кыщегъэжыагъэу и 22-м нэс «Адыгэ макъэм» сомэ 317-кIэ шыукIэтхэн шыульэкIышт!

ШыуикIэсэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» шыукIэтхэштмэ, ар ятIонэрэ илъэсны-кIом кышыуIукIэнэу шыуфаемэ, ащ фэдэ охьтэ шлагъор кызыфэжыугъэфед.

ШыукIатх лъэпкIэ гъэзетым!

№ 90 (19855)

2011-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ
ЖЪОНЫГЪУАКIЭМ и 13

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИГЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

АР-м ИМИНИСТРЭХЭМ Я КАБИНЕТ

Урысые
Федерацием
и Президент
и Указ

Урысые
Федерацием
икъэралыгъо
наградэхэр
афэгъэшъо-
шэгъэнхэм
ехылылагъ

Псауныгъэм икъэухъумэнкIэ гъэхъагъэу иIэхэм ыкIи илъэсыбэ хъугъэу шыуагъэ кытэу Иоф зэришIэрэм апае шытхуцIэу «Урысые Федерацием изаслуженнэ врач» зыфиIорэр Харламова Ольгэ Геннадий ыххум — къэралыгъо учреждениеу «Адыгэ республикэ клиникескэ сымэджэщыр» зыфиIорэм иврач фэгъэшъошэгъэнэу.

Урысые
Федерацием
и Президенту
Дмитрий МЕДВЕДЕВ

Москва, Кремль
мэлылфэгъум
и 25-рэ,
2011-рэ илъэс
N 523

ЛъэныкIо пстэумкIи республикэ бюджетыр агъэцэкIэжыгъ

Федеральнэ ыкIи республикэ законхэм агъэнэфэрэ шапхъэхэр агъэцэкIэжхъэ, илъэситIу хъугъэу АР-м финансхэмкIэ и Министертвэ блэкIыгъэ илъэс бюджетыр гъэцэкIэжыгъэ зэрэхугъэм ехылыгъэ публичнэ едэIунхэр зэхешэх. Тыгуасэ, жьоныгъуакIэм и 12-м, джащ фэдэ Иофтхъабзэ Мыекъяупэ шыкIуагъ. Ащ ИофшIэн хэлэжыагъэх Премьер-министрэу Къумпыл Муратэ, Къэралыгъо Советым — Хасэм и Тхьаматэу Федор Федорко, Парламентым икомитетхэм ятхьаматэхэм ыкIи депутатхэм ащыщхэр, республикэм игъэцэкIэкIо хабзэ, муниципальнэ образованиехэм ялIыкIохэр, нэмыкIхъу рагъэблэгъагъэхэр. Къумпыл Муратэ кызыриуагъэу, общественностым илIыкIохэр, цIыф кызызрыкIохэр мыщ фэдэ Иофтхъабзэм хэлэжъэнхэ фитых, ау ахэм ялIыкIохэр зэхэсыгъом къэкIуагъэхэп. Ар кыдылгытэзэ, кыIуагъ джы тызыхэт илъэсым ибюджет зрагъэцэкIэжыгъэм ехылыгъэ Иофтхъабзэу 2012-рэ илъэсым зэхэщытIым общественностым илIыкIохэр нахыбэу кыхэгъэлэжыгъэнхэ, гъэцэкIэкIо хабзэм ИофшIэн зэрэхэщыгъагъэм цIыф жьугъэхэр шыгъэгъозгъэнхэ зэрэфаер.

Зигугъу къэтшырэ Иофтхъабзэр гушыIапкIэ кызылуихыгъ, Адыгэ Республикэм 2010-рэ илъэсымкIэ иреспубликэ бюджет гъэцэкIэжыгъэ зэрэху-

гъэм ехылыгъэ Иофгъо шхьалэхэм къагъушылагъ Къумпыл Муратэ. КыIуагъ кызызрыкIохэр илъэсыр лъэныкIо IаджхэмкIи кызызрыкIохэр шымытыгъ нахь мышIэми, социальнэ пшъэрылхъу зыфашыжыгъэхэр зэрагъэцэкIэжыгъэхэр. Бюджет зэфыщытыкIэхэр гъэтэрэзыгъэнхэм фэшI федеральнэ бюджетым къафитIупшынуу шытыгъэ мылькур сомэ миллион 536-кIэ нахь макIэ ашыгъ, джащ фэдэ нэмыкI кыныгъохэри шылагъэх. Ау ахэм ямылгытыгъэу, республикэ бюджетым икыэкIуапIэхэр законом зэригъэнафэрэм тетэу агъэтэрэзынхэ алъэ-кIыгъ.

Нэужым кызырэгъуогъэхэм апашхъэ кышыгушылагъ финансхэмкIэ министрэу Долэ Долэтбий. СлайдхэмкIэ нэрылгъу къафишIэ, республикэ бюджетым кыдылгытэрэ лъэныкIохэр зрагъэцэкIэжыгъэхэм ар игъэкIотыгъэу кытегушылагъ. Ащ кызыриуагъэмкIэ, Адыгэ Республикэм иконсолидированнэ бюджет сомэ миллион 12-рэ миллион 525,3-у агъэцэкIэжыгъ. ФедэхэмкIэ республикэ бюджетым ыгъэнэфэрэ гъунапкъэхэр проценти 102-у, хъарджхэмкIэ

процент 97,8-у гъэцэкIэжыгъэхэ хъугъэх. Ыпэрэ 2009-рэ илъэсым елытыгъэмэ, консолидированнэ бюджетыр сомэ миллион 247,2-кIэ нахыбэ, хъарджхэр сомэ миллион 300-кIэ нахь макIэ хъугъагъэх. Республикэ бюджетым хэбзэIахь ыкIи мыхэбзэIахь федэхэу сомэ миллиарди 5-рэ миллион 372,9-рэ кыIэкIэхъагъ. Ар ыпэрэ илъэсым нахы процент 19,2-кIэ нахыб. Джащ фэдэу республикэ бюджетыр лъэныкIо пстэумкIи гъэцэкIэжыгъэ зэрэхугъэм министрэр кытегушылагъ.

— Бюджетым игъунапкъэхэу къэгъэлэгъуагъэхэм, — кыIуагъ икIэхум Долэ Долэтбий, — нафэ къашы кызызэ-

нэкIыгъэ илъэсыр кызызрыкIохэр зэрэщымытыгъэр. Арэу шытыгъэми, консолидированнэ ыкIи республикэ бюджетым хэбзэIахь ыкIи мыхэбзэIахь федэхэу гъэрэкIо кыIэкIэхъагъэхэр ыпэрэ илъэс гъунапкъэхэм анахь мымакIэу, ары пакIошэ, тIэкIукIи анахыбэу дгъэпсынхэ тIэкIыгъэ. КIэкIэу къэпIон хъумэ, республикэ бюджетым ыгъэнэфэщытыгъэ пшъэрылхъу пстэури гъэцэкIэжыгъэхэ хъугъэ.

Зэхэсыгъом кышыгушылагъ Къэралыгъо Советым — Хасэм финанс-бюджет ыкIи хэбзэIахь политикэмкIэ икомитет итхьаматэу Мырзэ Джанбэч. Ащ кыIуагъэхэм гушшысэ шхьалэу ахэлыгъэр финансхэмкIэ Министертвэм ИофшIэхэм къэбарзехэ амалхэр кызыфагъэфедэхэзэ республикэ бюджетыр гъэцэкIэжыгъэ зэрэхугъэм Адыгеим шыпсэххэр игъэкIотыгъэу шыгъэгъозгъэнхэр игъо зэрильэгъурэр ары.

ИкIэхум Премьер-министрэу Къумпыл Муратэ Иофтхъабзэу зэхэщыгъэм ИофшIэн кызызрыкIохэр илъэсыр пстэури аналэ зытырадзэмэ шIоигъо лъэныкIохэр агу кыгъэкIыжыгъэх. КыIуагъ Правительствэм зэхэсыгъо игъэкIотыгъэу иIэщтым джыри зэ бюджетым игъэцэкIэжыгъын кIэхуэу фэхугъэхэм зэраштыгушыIэщтхэр ыкIи законопроектыр ухэсыгъэным пае Къэралыгъо Советым — Хасэм изэхэсыгъо кызырэхалхъащыр.

Адыгэ Республикэм 2010-рэ илъэсымкIэ иреспубликэ бюджет гъэцэкIэжыгъэ зэрэхугъэм ехылылагъэу финансхэмкIэ министрэм кыIотагъэхэр нахь игъэкIотыгъэу бужкIэ тигъэзетеджэхэм алъыдгъэлэсыгъыгъ.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

ЧЫФЭХЭР арагъэпщыных

Транспорт хьакъулахым ылъэныкъоклэ чыфэ зытелъхэр къыхэгъэщыгъэнхэм ыкIи ахэр гъэпщынэгъэнхэм апае суд приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и ГъэорышлэпIэу Адыгэ Республикэм щылэм, гъогу-патруль ыкIи хьакъу-лахь къулыкъухэм ялофышIэхэм Ioфтхьэбзэ гъэнэфагъэхэр мы мафэхэм зэхашагъэх.

Тэхьутэмыкъое ыкIи Теуцожь районхэм, Адыгэ-къалэ ащыкогъэ рейдхэм яшIуагъэкIэ, сыхьатишым къыклоцI Ioф 43-рэ зэхэфы-

гъэ хьугъэ, ахэм сомэ мин 15-м ехъу къакIэIуагъ. Джащ фэдэу чыфэ зытелъхэм ямылъку агъэфедэн фимытхэу унашъо-

хэр ашIыгъэх, суд пристав-гъэцэкIаком дэжэ къекIолIэнхэу нэбгыри 5-м повесткэхэр аратыгъ. Ioфтхьабзэр окIофэкIэ водитель нэбгырэ 300 фэдиз къагъэуцугъ, ахэм чыфэ ателъымэ ауплъэкIугъ.

Зэфэхьысыжъхэм къызэрагъэлъэгъуагъэмкIэ, мыщ фэдэ Ioфтхьабзэхэм яшIогъэшхо къэкIо, ащ къыхэкIыкIэ жьоныгъокIэмкьуогъу мазэхэм къаклоцI республикэм муниципальнэ образованиехэм зэкIэм рейдхэр ащызэхашэнхэу рахъухагъ.

(Тикорр).

РЕДАКЦИЕМ КЪАТХЫРЭ ПИСЬМЭХЭР

ТЫДЭ ХЪУГЪЭХА цIыфыгъэр, гукIэгъур?

Мы упчIэм бэшIагъэ сызигъэгумэкIырэр, ау ащ иджэуап къэзгъотын слъэкIырэп. Джыри ар непэ къэзгъэгъуэнэу зыкIэхьугъэр сшъхьэкIэ сызэрихьылIэгъэ цIыфхэм язекIуакIэ шъхьакIо сагъэшIыгъэш ары. Сэ сызэрыфэгъэ чыпIэм бэ итынэу зэрэхъугъэм сицыхьэ телъ, арышъ, ахэм афэдэхэм къагурылошт цIыф къызэрыкIом ыгу щышIэн ылъэкIыштыр.

Адыгэхэм сыдигъуи цIыфыгъэр агъэлъапIэзэ къахьыгъ. Ау непэ гукIэгъун-чъагъэр ащ текIо, пчэгум къехьэ былымыр, ахьщэр. Ахэр зымылэхэм уасэ афамышIыжыным тынэсыгъ. Адэ сыда ышIэштыр цIыф къызэрыкIоу зилъжапкIэ цIыклоум, зипенсие макIэм?

Иуагъ: «Уфаемэ, чэзыум ухъзгъэгъуоношъ, мазэрэ ныкъорэ тешIэмэ, учIэзгъэгъольхьащт, джыдэдэм чыпIэ силэп». СиIoф зытетыр зылъэгъугъэ врачым арэуштыр къысиIoныр сшIэгъахэп, ау нэмыкI гушIыгъэ зэхэсхыгъэп сыд фэдиэу сызельгъуи.

А отделением сыкъычIэ-кIыжыгъэу синэIoсэ бзылфыгъэу къысIукIагъэр къыкIэупчIагъ сычIагъэгъольхьагъэмэ. Сэри Ioфыр зытетыр есIуагъэти, ащ ишъхьэгъусэ бэрэ емыгупшысэу тизэдэгущыIэгъу клэху къыфишIыгъ, «А спиксэм хэтхэр ахьщэ зымытшъухэрэр ары» къысиIуагъ. Ар зэрэшъыпкьэр нафэ, ау щыIэба цIыфыгъэ горэ?!

ЯтIонэрэу ахьщэм мэхьанэу иIэр медицинэ IoфышIэхэм къызызгурагъэIуагъэр слъакъо узэу, ащ рентгенэу тырахыгъэр врачым езгъэлъэгъуи, Iэзгъу уцэу ащ есхьылIэмэ хьуштыр къызгъало сшIоигъоу поликлиникэм сызэкIор ары.

Кабинетэу сызэкIолIагъэм цIыф Iусыгъэпти, пчъэм сытеуи сычIэхьагъ, сызыфаери есIуагъ. Врачыр сэ къысэмылпъэу, кIыгъу медсестрам зыфигъазэ-

зэ, мэцIацIэ сызэрэчIэхьагъэм, ащ иIoфшIэгъу уахьтэ зэриухьэрэм сызэремыгупшысагъэм апае. «ЫпкIэ хэмылгъэу узгъэгъуэнэу сыфаеп сэри» сIуи сомэ 300 столым зытесэлъхьэм, нэмыкI шъыпкьэ хьугъэ ымакьи, икъэгущыIакIи. Ынэхэри кысигъэплъыгъэх, сызыфэIуагъэри такъикъ заулэкIэ къысфигъэцэ-кIагъ, ау шъхьаком сишхыштыгъу.

Адэ сыд фэдэ шIошъхьуныгъа яIэр арэуштыр цIыфхэм апэгъокIыхэрэм? Сэ сишIошIыкIэ, цIыфэу гузэ-жъогъу чыпIэ итым, къыпшыгъугъэу уадэжэ къэкIуагъэм ибылым, ащ къыпыпхыштым уехъопсэнэу щытэп, етIани ащ уделэныр оупшъэрылтыу, хабзэм ащ уфигъэхьазырыгъэу, тхьэрылуи птыгъэу щытэу. Тидунэе хьаф сыда тетхыжыштыр? Сыда цIыфхэм агухэм укызыэрарынэжыштыр? Ори неущ къыоху-лIэштыр пшIэрэп. Зынахь лъапIэ щымыIэр цIыфыгъэмрэ гукIэгъумрэ, былымыр осэпс ныIэп, къэкIошт ыкIи кIожыштыр. Тежъугъэ-гупшыс ащ.

ХЪАБЭХЪУ Нэфсэт.
ст. Джаджэр.

**УФ-м и Къэралыгъо Думэ ихэдзынхэм
япэгъокI**

Дмитрий МЕДВЕДЕВЫР: Сэгугъэ «Единэ Россием» пэрытныгъэр зыIэкIимытIупщынэу

Урысыем и Президентэу Дмитрий Медведевыр «Единэ Россием» иактив къэралыгъом ипашэ икъэлэкIыб резиденцие зэлукIэгъоу шыIагъэм партием ифедеральнэ ыкIи региональнэ органхэм япащэхэр шылагъэх.

ЗэлукIэгъум хэлэжъагъэхэм Президентым ариIуагъ Къэралыгъо Думэм «зичэзыу законопроектэу чиновникхэм пшъэдэкIыжъэу ахьы-рэм фэгъэхьыгъэр ыкIи ахэм ядоходхэр къагъэлъэгъонхэу, джащ фэдэу банкхэм пшъэрылъ афашIы къэралыгъо къулыкъум IэнатIэ шызыубыты зышIоигъохэм яхьылIэгъэ информациеу щылэр зэкIэ къатызэ ашIынэу.

Тыгъэгъэзэ мазэм Къэралыгъо Думэм шыклошт хэдзынхэр модернизированнэ политическэ системэ игъунапкъэхэм адиштэу зэхаштыгъ, къыкIигъэтхьыгъ президентым.

«Мы аужырэ илээсхэм тэ тызэгъусэхэу гъунэм нэхэу политическэ институтхэр зэблэтымышъугъэнхьэкIи мэху, ар тышкIэгъагъэп, арэу щытми, тэ ахэр нахь хэгъэкIышхо яIэу тшIыгъэ», — къыкIигъэтхьыгъ ащ.

Къэралыгъом ипашэ «Единэ Россием» зэрэфэразэр къыIуагъ мыщ фэдэ инициативэхэм къызэрадыригъэштагъэм фэшI. «ЗэрищыкIагъэм лъыкIахьэу IэпыIэгъу къызэрэратыгъэм ишIуагъэкIэ ищыкIэгъэ унашъохэр аштэнхэ алъэкIыгъ». Мы илээсыр, ащ Ioфыр нахь къегъэлъэшы, мы илээсыр — хэдзынхэм яилъэс, чыпIэ хэдзынхэм ыкIи Къэралыгъо Думэм ихэдзынхэм яилъэс, — агу къыгъэкIыжыгъ Медведевым.

«Тэ хэдзынхэм тафэкIо модер-

низированнэ (нахь зэтэгъэпсыхьэгъэ) политическэ системэм тырыгъуазэгъэ», — къыкIигъэтхьыгъ УФ-м и Президентэу Дмитрий Медведевым.

Медведевым къыхигъэщыгъ «Единэ Россием» Къэралыгъо Думэм щылэшт хэдзынхэм шэпхьэшIу къызэрэщигъэлъэгъошттым ицыхьэ зэрэтелъыр.

«Единэ Россием» «контрольнэ пакетыр» еIэфэкIэ е адрэхэм апэ етыфэкIэ — ащ къыушыхьатырэр зызаку: а политическэ кIуачIэм шыкIагъэу илэхэри зэриIэхэу цIыфхэм ащ цыхьэ фашIы», — ыIуагъ Медведевым.

«Сицыхьэ телъ «Единэ Россием» ежэ ишэпхьэ лъагэ нахь пасэу щылэштхэ хэдзынхэми зэрашъыдыригъэштэщытми», — къыхигъэхьуагъ ащ. ЗэлукIэгъоу Къэралыгъо Думэм и Тхьаматэу Борис Грызловыр зыхэлэжъагъэм IoфшIэн травматизмэм иIoфыгъохэми, рабочэ классым исоциальнэ проблемэхэм: лэжъапкIэр зэрэмакIэм, ар игъом зэрэрамытырэм, зычIэсын унэхэр нэбгырабэм зэрамыIэм, нэмыкI фэныкIуагъэхэми ащатегущыIагъэх.

Дмитрий Медведевым къыкIигъэтхьыгъ, профтехобразованием исистемэ хэхъоныгъэ егъэшIыгъэным пае мылъку а Ioфым хэлъхьагъэн зэрэфаер.

Къэралыгъом ипашэ къыIуагъ пенсионнэ ныбжыым хэгъэхьогъэным, джащ фэдэу тхьэмфэ IoфшIэныр нахь кIыхьэ шIыгъэным зэрадыримыгъаштырэр. Амырмэ узэмыжгъэ Ioф уIукIэшт, ыIуагъ ащ. ЗэлукIэгъум социальнэ политикэм ифэшъхьафрэ Ioфыгъохэми ащатегущыIагъэх.

МэкъэгъэIу

Адыгэ Республикэм и Законэу 2011-рэ илээсым гъэтхэпэм и 10-м аштагъэу N 422-р зытетэу «Къэралыгъо е муниципальнэ мылъкум хэхьэрэ чIыгу Iахьхэр ыпкIэ хэмылгъэу унаеу заратырэ лъэхьанхэм яхьылIагъ» зыфиIорэр гъэцэкIэгъэным тегъэпсыхьагъэу, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2011-рэ илээсым гъэтхэпэм и 22-м ышIыгъэ унашъоу N 43-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылъку хэхьэрэ чIыгу Iахьхэр ыкIи чIыгу Iахьхэу зыгъунапкъэхэр Адыгэ Республикэм икъэлэ шъхьалэ — Мыекъуапэ щызэхэ-мыушъхьафыкIыгъэхэр ыпкIэ хэмылгъэу унаеу зэраратырэ шIыкIэм ехьылIагъ» зыфиIорэм ия 6-рэ пункт диштэу Адыгэ Республикэм мылъку зэфыщытыкIэхэмкIэ и Комитет цIыфмэ макъэ арегъэIу унэе псэолъэшIыным тегъэпсыхьэгъэ чIыгу Iахьхэу зыгъунапкъэхэр Адыгэ Республикэм икъэлэ шъхьалэ — Мыекъуапэ щызэтэмыушъхьа-фыкIыгъэхэр мыщ фэдэ чыпIэхэм зэрашIэхэмкIэ:

1. къ. Мыекъуапэ, пер. Фиштскэр, 2л., кв.м. 601-рэ зиинагъэр
2. къ. Мыекъуапэ, пер. Фиштскэр, 2м., кв.м. 600 зиинагъэр

3. къ. Мыекъуапэ, пер. Фиштскэр, 1а., кв.м. 600 зиинагъэр

4. къ. Мыекъуапэ, ур. я 2-рэ Первомайскэр, 48, кв.м. 600 зиинагъэр

5. къ. Мыекъуапэ, ур. я 2-рэ Советскэр, 47, кв.м. 604-рэ зиинагъэр

6. къ. Мыекъуапэ, ур. я 2-рэ Советскэр, 55, кв.м. 602-рэ зиинагъэр

7. къ. Мыекъуапэ, ур. я 2-рэ Советскэр, 61, кв.м. 601-рэ зиинагъэр

8. къ. Мыекъуапэ, ур. я 2-рэ Советскэр, 59, кв.м. 600 зиинагъэр

9. къ. Мыекъуапэ, ур. я 2-рэ Советскэр, 41, кв.м. 617-рэ зиинагъэр

10. къ. Мыекъуапэ, ур. я 2-рэ Советскэр, 49, кв.м. 612-рэ зиинагъэр

11. къ. Мыекъуапэ, Павловым иур., 17, кв.м. 619-рэ зиинагъэр

12. къ. Мыекъуапэ, Павловым иур., 7, кв.м. 686-рэ зиинагъэр

13. къ. Мыекъуапэ, Павловым иур., 3, кв.м. 705-рэ зиинагъэр

14. къ. Мыекъуапэ, Павловым иур., 316, кв.м. 674-рэ зиинагъэр

15. къ. Мыекъуапэ, Т. КIэрашцэм иур., 80, кв.м. 706-рэ зиинагъэр

16. къ. Мыекъуапэ, ур. Убыхскэр, 32, кв.м. 741-рэ зиинагъэр

Жьоныгъуаклэм и 14-м «Музеим ичэш» зыфи-лорэ Дунэе зэлуклэр Кьоклэплэм щыпсэурэ лъэпкэмэ я Къэралыгъо музей икьутамэу Мыекьуапэ дэтым апэрэу шыкложт. АР-м ныбжыккэ Иофхэмккэ и Комитетрэ музеймрэ зэгъусэхэу зэхэхэр зэхашэ.

Тарихым, искусствэм, лъэпкэ культурэмрэ шІэжымрэ, Іэпэ-щысэ гъэшІэгъонхэм, нэмыкхэм яхьылІэгъэ кьэгъэлъэгъонхэр пчы-хъэхъахэм кышщызІуахыштых. Концертм зІэлашІэрэ артистхэр, ныбжыккэхэр хэлэжыштых.

СурэтышІ-модельер цІэрылоу, Адыгэ Республикэм культурэмккэ изаслуженнэ ИофышІэу, мамыр-ныгъэм и Лигэ илауреатэу СтІашъу Юрэ лъэпкэ шъуашэу ышІы-гъэхэр зэлуклэм кышагъэлъэгъо-штых. Музеим иІофышІэу Сулей-мэн Фатимэ тызэрэщигъэгъоза-

Музеим чэщым щымэфэкІышт

гъэу, пчыхъэхъахэм дунэе мэхьан-нэу иІэр нахьышІоу кышагъэщы-ным фэшІ Европэм ащ фэдэ зэлук-лэхэр зэрэщыкложэрэ кышцал-тэштых.

СтІашъу Юрэ итворчествэкІэ дунаим шашІэ. США-м, Тыркуем, Иорданием, Сирием, Москва, нэ-мыкхэм ащ иІэшІагъэхэр кьаща-гъэлъэгъуагъэх. Москва ителекьэ-тынхэм журналистэу Андрей Пан-кратовым джырэблагъэ узылэпи-щэу кьащІотагъ СтІашъу Юрэ адыгэ шъуашэм имодельхэу ышІы-хэрэр шыІэныгъэм «кызэрэщы-гушыІэхэрэр».

Жьоныгъуаклэм и 14-м музе-им Кюштхэм гум кьинэжынынэу загъэпсэфышт, яшІэныгъэ хагъэ-хьошт. Музеир тарихым, культу-рэм яугъояккы, шыІэныгъэм иІо-таккы. Пчыхэм сыхьатыр 6-м зэха-хэр аублэшт, кьэгъэлъэгъонхэр пчэдыжым сыхьатыр 10-м кызэ-Іуахыштых.

Сурэтым итыр: **СтІашъу Юрэ иІэшІагъэхэр пшъашэмэ кьа-гъэлъагъо.**

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

Шуахьыгъэми, «Адыифым» тегъэгугъэ

«Адыиф» Мыекьуапэ — «Астраханочка» Астра-хань — 27:29 (11:16, 16:13). Жьоныгъуаклэм и 11-м Мыекьуапэ щызэдешІагъэх. Зезыцагъэхэр: Р. Ханмагомедов, А. Будагов — тІури Краснодар. «Адыиф»: кьэлэпчъэлутхэр: Кожубекова, Изюмская; ешІаглохэр: Мартыненко — 1, Романенко — 4, Ерем-ченко — 1, Гусакова — 1, Гарбуз — 7, Ускова — 7, Игнатченко — 3, Чурбанова, Сисоева, Суханова, Гопиенко, Дьякова, Малхозова — 2.

Я 5 — 7-рэ чІыплэхэм афэбэнэ-рэ командэхэр арых Мыекьуапэ щызэдешІагъэхэр. Теклоныгъэр тІогъогогъо кьыдзыхырэ коман-дэр я 5 — 6-рэ чІыплэхэм якы-дэтын хэлэжын ыльэкІышт. ЕшІэ-гъур зышІуахырэр я 7-рэ чІыплэм фэбэнэшт.

«Адыифыр» Астрахань икоман-дэ зэрэдешІагъэр бэрэ гум кьэкІы-жышт. ЗэлукІэгъур 1:7-у, 2:9-у хьакІэмэ тшІуахызы, пчъагъэр зэр-элъыкІуатэрэм тигъэгумэкІы-штыгъ. ЕшІэгъур «Астраханоч-кэ» ыхыштытэу спортыр зикІасэмэ алытэзэ, спортзалым чІэкІыжы-хэуи фежыагъэх. «Адыифыр» ма-шІом зэлъыштагъэм фэдэу «кы-зыбгырыузэ» ошІэ-дэмышІэу ыпэкІэ илэу фежыагъ. Мария Гар-буз лъэшэу Іэгуаор ыдзызэ, тІо-гъогогъо кьэлапчъэм дигъэфагъ. Яна Усковам тазыр дзынкІэ пчъа-гъэм хегъахь, ащ ыуж ухъуамакор егъэплъэхуш, Іэ сэмэгукІэ ыдзы-гъэ Іэгуаор шэбзашэм фэдэу хьа-гъэм ефэ. Наталья Еремченкэр

ухъуамакомэ ашъхьапырыуи, кьэ-лапчъэм Іэгуаор дидзагъ. Мария Романенкэр Астрахань испорт-сменкэмэ кьадзыхьагъэми, Іэгуау кьэбыбырэм зылыдзи, пчъагъэм хигъэхъуагъ. Анна Игнатченкэр ешІаплэм шытефэзэ, Іэгуаор чэрэ-гъузэ ыдзыгъ, кьэлэпчъэлутым хьурэр кыгурымылоу зэлэбкІи, хьагъэм ифэгъэ Іэгуаор кышты-жыгъ.

Пчъагъэр зэрэлъыкІуатэшты-гъэр: 7:9, 7:11, 10:12, 10:15. Іэгоуи-тфыкІэ хьакІэхэр тапэ итыхэу апэ-рэ такык 30-р аухыгъ. 14:17, 18:21, 24:26. Татьяна Гусако-вам «Астраханочкэ» икьэлапчъэ Іэгуаор дедзэ — 25:26. ЕшІэ-гъур аухынкІэ такыкыи 8 кьэна-гъэр. Дунаим ичемпионкэу Елена Поленовам тазыр дзынкІэ гъого-гъуи 4 тикъэлапчъэ Іэгуаор кьы-дидзагъ. Тиспортсменкэмэ зэты-ралэжэн амылэкІыгъэ пшъэшъэ ишыгъэу Ламбевскэ Маринэ ти-къэлапчъэ гъогогъуи 5 Іэгуаор кьыдидзагъ. Маринэ упэуцугъэми,

Іэгуаор кьыІэкІэпхыныр Иоф кьы-зэрыкІоп. Щэбзашэм фэбгъадэ пшІоигъу Іэгуау ыдзырэр зэрэ-быбырэ шІыкІэр.

А. Игнатченкэм ухъуамакорхэр ыгъэплъэхъугъэх, ыгъэунзагъэ-хэуи кытшигъэхъугъэ Іэгуаор хьа-гъэм зыредзэм — 26:27. Ирина Малхозовар изакъоу кьэлэпчъэ-Іутэу Александра Петрухинам екІугъ, ау Іэгуаор хьагъэм ридзэн ыльэкІыгъэп. ХьакІэмэ агу агъэ-кІодыгъэп. М. Ламбевскэм тикъэ-лапчъэ Іэгуаор кьыдэдзэ. Екатери-на Фанинар сэмэгубгъумккэ ыпэкІэ

кьылъи, пчъагъэр 29:26-м нигъэ-сыгъ. М. Гарбуз ухъуамакорхэр кьызэринэкІи, хьагъэм Іэгуаор шигъэчэрэгъугъ — 27:29. «Ады-ифыр» ыпэкІэ илыгъэу ешІэгъу уахьтэр аухыгъ.

ТикъэлэпчъэІутэу Светлана Ко-жубековар яІонэрэ такык 30-м дэгъоу зэрешІагъэм фэдэу зэлук-Іэгъур заублэм зыкыгъэлъэгъон ыльэкІыгъэп. Екатерина Сухано-вар дэу ешІагъэу тІорэп, ау кьэ-лапчъэм Іэгуаор зыкІи зэрэдимы-дзагъэм тигъэгумэкІыгъ. Екатерина Дьякова, Мария Мартыненко, Ольга Игнатченкэм, Ирина Мал-хозовам, нэмыкхэм нахьыбэкІэ та-щэгугъы. «Адыифым» зэлукІэгъур шІуахыгъэми, иешІакІэ хигъэхъо-нэу тегъэгугъэ. «Адыифыр» неущ Астрахань щешІэшт.

Сурэтым итыр: **Екатерина Фа-нинам аужырэ Іэгуаор тикъэ-лапчъэ кьыдэдзэ.**

СПОРТ ГИМНАСТИКЭР

Т. Попельниковам и Кубок

Адыгэ Республикэм спорт гимнастикэмккэ изэлухыгъэ зэнэкъокъу Мыекьуапэ мэфи 4-м кьыкІоцІ шыкІуагъ. Ростов хэкум, Краснодар краим, Адыгеим япшъашъэ-хэр Тамара Попельниковам ишІэжэ фэгъэхьыгъэ зэлукІэгъумэ ахэлэжыагъэх.

Зэнэкъокъур Адыгэ Республикэм физкультурэмккэ ыкІи спортымккэ и Комитет зэхышцэ. Мыекьуапэ ия 2-рэ спорт еджапІэ пшъашъэхэм яспорт ухъазырыныгъэ кышцагъэ-

лэзгъуагъ. Аныбжхэм ялгытыгъэу пшъашъэхэр куп эффэшъафхэм ахэтыгъэх.

Мыекьуапэ шыщ пшъашъэхэу Татьяна Задоринам, Пэрэныкы

Заремэ, Татьяна Сличнаям апэрэ чІыплэхэр кьыдахыгъэх. ЯІонэрэ чІыплэхэр кьызыфагъэшъошагъэ-хэр: Кьудаикъо Марин, Кучмэзы-кьо Сюзанн, Алина Беляева, Вика Резенькова, Ирина Басик.

Яшэнарэ чІыплэхэр кьыдзы-хыгъэхэр: Ольга Карпенко, Анна Сухина. Анапэ, Ростов-на-Дону, Краснодар, нэмыкІ кьалэмэ яспор-тсменкэмэ хагъэунэфыкІырэ чІы-плэхэр кьыдахыгъэх.

— Тамара Попельниковар ти-спорт еджапІэ изавучыгъ, спорт гимнастикэм ныбжыкІэхэр фэгъэ-сэгъэнхэм тиеджапІэ лъапсэ шы-фишІыгъ, — еІо СДЮСШОР-2-м идиректорэу Виктор Босенкэм. — Зэнэкъокъур хэлэжыагъэмэ ашІо-гъэшІэгъоныгъ. Титренерхэу В. Ко-сных, С. Касимовам, А. Перепели-цэ тафэрэз, спортсменкэхэр зэ-ІукІэгъумэ дэгъоу афагъэхъазы-рыгъэх.

НэкІубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТІЛЪ Нурбий.

Зэхъышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КьыдзыгъэкІырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкэ Иофхэмккэ,
ІэкІыб кьэралхэм
ащыпсэурэ тилъэп-
кьэгъухэм адырІэ
зэпхыныгъэхэмккэ
ыкІи кьэбар жьу-
гъэм иамалхэмккэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шхьаІэр
ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редактор
шхьаІэм иапэрэ
гуадзэр
АУЛБЭ Русьлан**

**Редактор
шхьаІэм
игуадзэр —
пшъэдэкІыж
зыхьырэ
секретары
ХЪУРМЭ Хъусен**

**ПшъэдэкІыж
зыхьырэ
секретары
НЭПШІЭКЪУЙ
Заур**

**Редакциер
зыдэщІырэ:
385000,
кь. Мыекьуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.**

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхьаІэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшъэдэкІыж зы-
хьырэ секретары:
52-16-77.

**E-mail:
adygvoice@mail.ru**

**Зыщаушыхьаты-
гъэр:**

Урысые Федерацием
хэутын Иофхэмккэ,
телерадиокъэтын-
хэмккэ ыкІи зэлы-
ІэсыкІэ амалхэмккэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чІыплэ гъэлары-
шІапл, зэраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

**Зышыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ІОГ»,
385000,
кь. Мыекьуапэ,
ур. Пионерскэр,
268**

**Пчъагъэр
5127
Индексхэр
52161
52162
Зак. 1322**

Хэутыным
узшыкІэтхэнэу щыт
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗышыкІэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00